



PREVERJANJE NAŠE OBRAMBNE PRIPRAVLJENOSTI IN SAMOZAŠČITNE USPOSOBLJENOSTI

Socialistična federativna republika Jugoslavija je nastala v revoluciji in narodnoosvobodilni vojni z neizmernimi človeškimi in gmotnimi žrtvami, samoodrekanjem in naporu delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, v njej združenih narodov in narodnosti. Zato imajo delovni ljudje in občani SFRJ pravico živeti in delati v miru in braniti z vsemi silami in sredstvi svojo svobodo, bratstvo in enotnost, svojo celovitost, neodvisnost, kulturna in gmotna bogastva ter razvoj graditve socialistične samoupravne družbe.

Da bi delovni ljudje in občani SR Slovenije ter njihove organizirane socialistične sile na čelu z Zvezo komunistov kot avantgardo delavskega razreda v jugoslovanski skupnosti narodov in narodnosti uresničili ustavna določila: „Nedotakljiva in neodtujljiva pravica in dolžnost slovenskega naroda, italijanske in madžarske narodnosti, delovnih ljudi in občanov SR Slovenije, je varovati in braniti neodvisnost, suverenost, teritorialno neokrnjenost in z ustavo določeno družbenopolitično ureditev Socialistične federativne republike Jugoslavije in Socialistične republike Slovenije“ ter „Nihče nima pravice priznati ali podpisati kapitulacije Socialistične republike Slovenije ali njenega dela“, organizirajo in razvijajo splošni ljudski odpor kot sestavni del socialistične samoupravne družbene zavesti. Možnost agresije je toliko manjša, kolikor večja je njihova usposobljenost za splošni ljudski odpor.

Socialistična zveza delovnega ljudstva Slovenije, nastala v narodnoosvobodilni vojni in socialistični revoluciji kot Osvobodilna fronta slovenskega naroda, se kot prostovoljna in demokratična zveza vseh delovnih ljudi in občanov ter vseh organiziranih socialističnih sil, na čelu z Zvezo komunistov, opira na pravilnost osvobodilnega boja narodov in narodnosti Jugoslavije ter vseh osvobodilnih gibanj in se zavzema za to, da ima v obsodbi vsakega napada podporo vseh revo-

lucionarnih in naprednih gibanj ter miroljubnih držav v svetu. To je tudi sestavni del politike miru, neuvrščenosti in enakopravnosti mednarodnega sodelovanja, za katero se zavzema Socialistična federativna republika Jugoslavija.

Socialistična zveza delovnega ljudstva Slovenije na podlagi usmeritev ustave z uresničevanjem svoje celovite družbenopolitične vloge združuje in mobilizira delovne ljudi in občane ter koordinira aktivnost vseh družbenopolitičnih organizacij in drugih družbenih

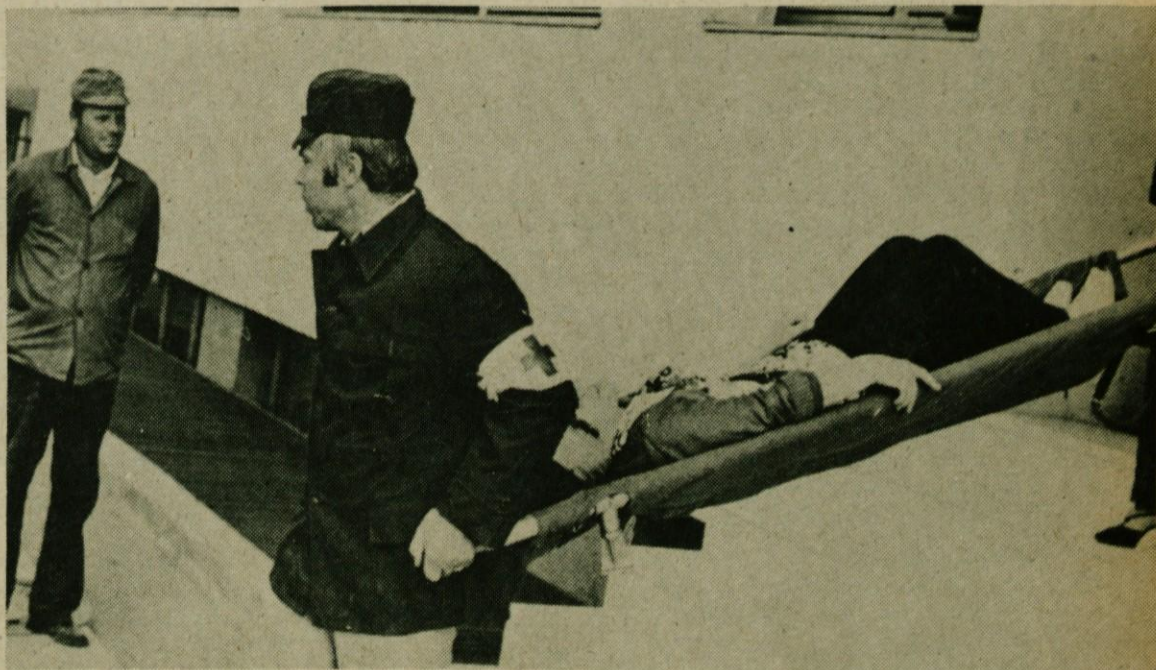
dejavnikov v organizirano akcijo za nenehno krepitev in izvajanje splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v temeljnih samoupravnih skupnostih in vseh institucijah političnega sistema s ciljem, da se zagotovi učinkovito organiziranje in vodenje oboroženega boja in drugih oblik odpora zoper sovražnika. Razvija dejavnosti, s katerimi utrjuje moralnopolitične vrednote, se zavzema za podružbljanje obrambnih priprav in družbene samozaščite, za ohranjanje in razvijanje revolucionarnih pridobitev narodnoosvobodilnega boja, za krepitev bratstva in enotnosti ter enakopravnosti narodov in narodnosti, patriotizma ter zavesti in spoznanja, da je edina alternativa za obstoj in zmago odločni, skupni in uporni boj vseh delovnih ljudi in občanov in narodov ter narodnosti Jugoslavije proti agresorju.

Iz ustave in sprejetih dokumentov ter političnih stališč kongresov ZKJ, ZKS in drugih DPO izhaja, da

morajo biti obrambne priprave del našega vsakodnevne življenja in dela in da je skrb za varnost družbe in občana naloga slehernega izmed nas. Zato smo si tudi v letošnji program akcije „Nič nas ne sme presenetiti“ kot osnovni cilj zapisali, da mora akcija NNNP mobilizirati vse delovne ljudi in občane za množično sodelovanje v obrambnih pripravah in jih kar najbolje usposobiti za vse možne oblike odpora in zaščite. Torej ni akcija NNNP nič drugega, kot usposabljanje in preverjanje naših obrambnih načrtov, naše obrambne pripravljenosti in naše samozaščitne usposobljenosti. Poleg splošnih politično-mobilizacijskih izhodišč so osnovni cilji akcije naslednji:

1. Akcija mora biti politično-mobilizacijska in množična. Zagotoviti mora množično udeležbo delovnih ljudi in občanov in vseh struktur v sistemu SLO in DS od temeljnih samoupravnih skupnosti,

(Nadaljevanje na 2. strani)



(Nadaljevanje s 1. strani)

krajevnih skupnosti, temeljnih organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacij in društev ter drugih skupnosti do družbenopolitične skupnosti. Vključiti mora vse organe in vodstva organiziranih družbenih subjektov, vključno s samoupravnimi organi, delegacijami in delegatskimi skupščinami.

2. Akcija mora prispevati k nadaljnjemu podružbljanju SLO in DS. Le z ustvarjanjem pogojev, da bodo delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih, temeljnih organizacijah združenega dela in drugih skupnostih, organizacijah in združenjih občanov z aktivnostjo celotnega samoupravnega in delegatskega sistema resnično odločali o vprašanih SLO in DS, bo splošna ljudska obramba postala sestavni del celotnega razvoja družbenopolitičnega in ekonomskega sistema.

3. Akcija mora kar v največji meri prispevati k usposabljanju delovnih ljudi in občanov za uresničevanje nalog na področju SLO in DS, h krepitvi moralnopolitičnih vrednot, vzgoji in zavesti, k poglobljanju koncepta splošne ljudske obrambe, k borbeni pripravljenosti in usposobljenosti celotnega prebivalstva. Pri usposabljanju je nepogrešljiva dejavnost ZRVS, posebno vlogo in odgovornost pa ima SZDL kot fronta organiziranih socialističnih sil na čelu z Zvezo komunistov kot vodilno idejno in politično silo delavskega razreda in vseh delavskih ljudi in občanov ter kot glavnim pobudnikom in nosilcem političnih in drugih aktivnosti na področju SLO in DS.

4. Težišče aktivnosti mora biti na:

- razvijanju in usposabljanju narodne zaščite kot najširše oblike organiziranja ljudi na področju SLO in DS;

- na praktičnem usposabljanju delovnih ljudi in občanov, zlasti mladine za vodenje vseh oblike oboroženega boja, v sklopu katerega je treba dati pomemben poudarek vodenju protioklopne, protidesantne in protizračne obrambe ter izvajanju obrambe naselij in mest;

- usposabljanju najodgovornejših organov in vodstev glede usklajevanja in vodenja SLO in DS na vseh družbenih ravneh in njihovi kadrovske krepitvi, pri čemer je treba še posebno pozornost družbenopolitičnih organizacij in strokovnih organov nameniti načrtnemu in dolgoročnejšemu delu pri usmerjanju mladine v vojaške šole

in študij smeri splošne ljudske obrambe;

- učinkovitejšem in hitrejšem reševanju problemov ob mobilizaciji;

- aktivnostih praktičnega urejanja teritorija za potrebe in naloge splošne ljudske obrambe;

- pospešitvi razvoja in usposabljanja splošnih enot civilne zaščite v stanovanjskih hišah, ulicah, zaselkih, vaseh in manjših organizacijah združenega dela;

- dograjevanju in usklajevanju obrambnih načrtov v temeljnih samoupravnih skupnostih, organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in občini s posebnim poudarkom na kadrovskem usklajevanju, popolnjevanju in usposabljanju ter materializaciji obrambnih priprav in opremljenosti zlasti enot civilne zaščite;

- upoštevanju oziroma izhajanju aktivnosti iz varnostnih in vojnopolitičnih ocen ter obrambnih načrtov v posameznih sredinah;

- preizkusu sistemov za hitro in množično informiranje delovnih ljudi in občanov ter organiziranosti za protipihološko in protipropagandno aktivnost;

- krepitvi samozaščitnih oblik aktivnosti delovnih ljudi in občanov (ustvarjanje potrebnih rezerv hrane in zdravil v slehernem gospodinjstvu, priprave na ravnanje v primeru zračnih in drugih napadov, zaščite pred RKB sredstvi, prva pomoč, zaklonilniki itd.).

Pričakujemo, da se bodo delovni ljudje in občani ravnali v skladu s „situacijo“, spremljali aktivnosti v svoji temeljni organizaciji združenega dela ali krajevni skupnosti in izpolnjevali dogovorjene naloge in ukaze vodstev, saj so že v dosedanjih pripravah pokazali veliko pripravljenost in odzivnost za sleherni akcijo na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Z vso odgovornostjo se lotimo naših nalog, ker lahko z neresnim odnosom ali premajhno zavzetostjo škodljivo vplivamo na uveljavljanje zasnove splošne ljudske obrambe. Budno moramo spremljati in preprečevati tudi morebitne odpore do sodelovanja ali pojave, ki rahljajo našo trdnost in enotnost.

Akcijo NNNP ne izvajamo zaradi kakšne posebne ogroženosti in nevarnosti, pač pa zato, da v boju za socialistične samoupravne odnose, za odločanje delovnega človeka o vseh osebnih in skupnih interesih utrdimo njegov samoupravni položaj pri uresničevanju pravic in dolžnosti v obrambi domovine.

OK SZDL Domžale

KAKO BOMO DELALI IN ŽIVELI V IZREDNIH RAZMERAH?

V akciji NNNP „DOMŽALE 81“ se moramo spustiti na trda tla. Igrali bomo situacijo določene stopnje izrednih razmer. To se pravi, da bomo živeli in delali v „namišljeni“ situaciji. Vse naše ravnanje pa mora biti tako, kot da gre za resnične izredne razmere.

Ves naš obrambni sistem splošne ljudske obrambe je grajen na celovitosti:

1. da je vsak občan dolžan sodelovati v obrambi

2. da smo organizirani tako, da smo sposobni braniti in ohranjati:

- samoupravni socialistični sistem,

- ozemeljsko nedotakljivost,

- življenja ljudi,

- družbeno in osebno premoženje.

Ne glede na to, za kakšne razmere se pripravljamo, nam morajo biti cilji in naloge vedno pred očmi. Zato je že iz tega jasno, da bomo v vsakršnih izrednih razmerah morali skrbeti, da se delovanje samoupravnega, delegatskega sistema odvija naprej in se ne prekinja. **Saj so tudi v izrednih razmerah potrebne odločitve.**

DELO se nadaljuje tudi v izrednih razmerah in skladno s planom za takšne razmere. Odvisno je le, katera proizvodnja je v takih razmerah prednostna in katera ne, saj bo na tej podlagi tudi potekalo vključevanje delavcev v delo.

Izredne razmere zahtevajo tudi vključevanje v delo tistih oseb, ki sicer niso več zaposlene. Ker gre v takih razmerah zlasti za novo zaposlovanje žensk, se morajo delavci v organizacijah združenega dela, kjer

normalnega dela in samoupravnega življenja vsi dati svoj delež za varovanje življenj ljudi in celotnega družbenega in osebnega imetja. Zato bomo vsi morali sodelovati – po načrtu krajevnih skupnosti in organizacije združenega dela – v **narodni in civilni zaščiti.**

NARODNA ZAŠČITA je organizirana oblika (ljudska straža), ki varuje prebivalstvo, premoženje in red. Zato vse doslej, dokler nimamo drugega razporeda opravljamo dolžnosti narodne zaščite (tudi ženske, mladina in ostareli) vsak po svojih zmožnostih. To je pomembno v vsakih razmerah, zlasti pa ob potresih, rušenjih in večjih naravnih nesrečah.

CIVILNA ZAŠČITA je oblika neposrednih reševalnih akcij ob nesrečah, kjer je posebni poudarek dan reševanju življenj, prvi pomoči, gašenju požarov itd.

Vseh teh nalog v našem okolju – krajevna skupnost in organizacija združenega dela – ne bo nihče opravil namesto nas krajanov. Zato se moramo organizirano vključiti za opravljanje takšnih nalog in disciplinirano opravljati vse zadolžitve. Če pa bo sosednja krajevna skupnost ali organizacija združenega dela bolj rabila pomoč kot mi, jim jo bomo ponudili tako, kot bodo oni nam, če bomo mi v težavah.

V izrednih razmerah bomo najlažje preprečevali hude situacije, če bomo zelo budni. Vse nenavadne pojave, poskuse sovražne propagande in druge oblike sovražne dejavnosti moramo **takoj prijavljati narodni zaščiti ali ustrez-**



KAJ NE SMEMO V TEH DNEH IN NIKOLI POZABITI?

Uresničevanje splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ni možno, če v vse aktivnosti niso vključene vse družbenopolitične organizacije v vseh sredinah in na vseh področjih.

Če le ena zataji, se uspešnost podira, saj ni več popolne enotnosti.

SZDL POMENI FRONTO VSEH SOCIALISTIČNIH SIL!

potrebujejo nove delavce, skupaj s krajevnimi skupnostmi dogovarjati, kako bodo reševali vprašanje dnevnega varstva otrok, nege bolnikov na domu, skrbeli za ostarele občane in za druge aktivnosti, ki jih zahteva življenje.

VAROVANJE ŽIVLJENJ IN PREMOŽENJA

Ob predpostavki izrednih raz-

nim organom v krajevni skupnosti. Ne smemo dopustiti, da se karkoli sovražnega zgodi. Sejalce razmer in nezaupanja moramo onemogočiti, saj bomo s tem ustvarjali pogoje za lastno varnost.

Vse to bomo uspešno opravljali, **ČE BOMO ENOTNI**, če pozabimo na vsakdanje medsebojne prepirčke ali druge težave, ki povzročajo med nami nekoliko slabše odnose.

SVET IN JUGOSLAVIJA

Živimo v svetu, za katerega ne moremo reči, da je svet miru in blagostanja. Trdili bi lahko prav obratno: živimo v svetu vojn, medsebojnih spopadov, tekme v oboroževanju, državnih prevratov, mednarodnega terorizma, politične in gospodarske nestabilnosti. Takšna podoba sveta je bila po II. svetovni vojni stalno prisotna, vendar ne vedno v enaki podobi in zaostrenosti. Za sedanjost lahko rečemo, da je ena izmed najbolj zapletenih, kar dokazujejo:

– vojne na bližnjem, srednjem in daljnem vzhodu, nemirna Afrika, Srednja Amerika in dogodki na Poljskem;

– tekma v oboroževanju, za katero se trošijo milijardna sredstva tako na vzhodu kot na zapadu;

– gospodarska kriza, ki je zajela razvite države in ima svoj vpliv tudi na države v razvoju;

– dolgotrajne in čestokrat neplodne razprave o problemih razorožitve, kar velja tudi za Konferenco o evropski varnosti in sodelovanju v Madridu;

– vedno bolj zaostreni odnosi med visoko razvitimi in državami v razvoju.

Pri takšnih ugotovitvah brez dvoma ne moremo govoriti o tem, da nismo tako ali drugače potegnjeni v svetovna dogajanja. Kajti zavedati se moramo, da smo del obstoječega sveta, da smo tudi mi všteti v številne kombinacije in razmišljanja, ki dejansko krojijo usodo in podobo današnjega sveta.

Cepprav smo samostojna samoupravna socialistična država, z edinstvenim sistemom socialističnega samoupravljanja, smo vendar povezani z vsem svetom v gospodarskem, političnem, kulturnem in drugih pogledih. Še več! Sociali-

stična Jugoslavija je še bolj na očeh vseh, ker je bila s svojim legendarnim Titom tudi nosilka nove politike neuvrčenosti, novih pogledov na razreševanje medsebojnih problemov, koeksistence, sodelovanja, ne glede na obliko vladavine, in novega ekonomskega reda v svetu. Izvirna – Titova načela so v 20. letih oblikovala družino, ki je od 25 držav narasla na preko 100 držav in dežela, ki je sicer zelo raznolika glede gospodarske, družbene in politične razvisti, vendar družina, ki jo vežejo skupna hotenja.

In katera so to?

1. Nadaljevati prizadevanja, da 1 milijarda 800 milijonov ljudi zaradi zaostalosti in ekonomskega izkoriščanja ter političnih pritiskov ne bo živela na robu lakote.

2. Vprašanje razorožitve ne sme in ne more biti samo stvar dveh vojaških blokov in znotraj teh dveh velikih sil, ampak stvar vseh držav v okviru Organizacije združenih narodov.

3. Nobena od držav nima pravice s svojo vojaško in politično močjo do nadvlade nad drugimi državami in narodi.

4. Razvoj vsake države naj bo takšen, kakršnega si želi ljudstvo lastne države, kar je tudi edini porok za mir v svetu in za sodelovanje na enakopravnih osnovah.

Titova socialistična in samoupravna Jugoslavija je bila takšna, kajti njeni izviri so mogočni še iz časa lastnega narodnoosvobodilnega boja in ljudske revolucije. Mnogi so nas hoteli odvrniti od sprejete poti, mnogi so računali, da nas bodo s klevetami, ekonomskimi in političnimi pritiski spravili na kolena, vendar so vsi spoznali, da tega ni mogoče. Odločnost, svoboda,

revolucija, enotnost, bratstvo in enotnost so bili močnejši od vseh notranjih in zunanjih pritiskov.

Tita ni več, Titova Jugoslavija živi! To morajo danes priznati vsi, ki so pred letom dni drugače mislili. In še več! Mnogi v svetu občutijo praznino, ker ni več državnika, ki bi vsem dopovedoval, da vojna ne rešuje problemov človeštva, ampak da to rešuje le sporazumevanje za odstranjevanje nakopičenih problemov in nesoglasij.

Večnacionalna skupnost narodov in narodnosti Jugoslavije je svet v malem in če bi v svetu reševali probleme tako, kot jih rešujemo mi, bi številne rešili po mirni poti, zaprli usta vsem tistim, ki mislijo, da v imenu svobodnih ljudi

rese.

In ker se zavedamo tega, da moramo sami razreševati gospodarske težave in tudi šovinistične pojave, ne moremo in ne bomo dopustili, da bi to počenjali drugi v imenu nas in razdrli v boj skovane vezi, ki jim pravimo: bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Naša politika do lastnih in svetovnih vprašanj ostaja dosledna in vsi smo tisti, ki bomo po revoluciji narni poti dograjevali socialistično samoupravno skupnost – Titovo Jugoslavijo.

Občinski komite za SLO in DS

NAŠA ENOTNOST NA IZPITU

Nacionalistični in iridentistični dogodki na Kosovu so tudi v naši občini naleteli na ostro obsodbo in ogorčenje. Delovni ljudje in občani so na mnogih srečanjih odkrito obsodili šovinistične izgrede albanske emigrantske skupine, ki je s sovražnimi provokacijami odkrito napadla bratstvo in enotnost, svobodo in samoupravljanje jugoslovanskih narodov in narodnosti.

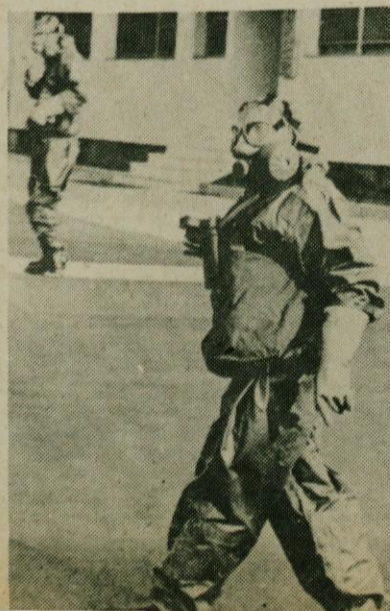
Zavedamo se, da smo trn v peti mnogim emigrantskim krogom, ki se zunaj naših meja že več kot tri desetletja trudijo, da bi razbili notranjo trdnost samoupravne socialistične Jugoslavije, da nekateri doma ne morejo skrivati svojega oportunizma in stalno iščejo „nekaj“, kar je po njihovem mišljenju potrebno spremeniti v našem razvoju. Ne samo ob zadnjih dogodkih na Kosovu, ampak že večkrat je bila naša trdnost in enotnost na izpitu – leta 1948 Informburo, leta 1954 Svobodno tržaško ozemlje, liberalizem v sedemdesetih letih – pa je vselej zmagala odločnost in zavest, da ni mogoče izničiti en milijon in sedemstisoč žrtev, ki so dali življenja za današnjo stvarnost. Zavedamo se, da je naš dolg do teh žrtev več in da bomo smelo hodili po naši poti bratstva, svobode, samoupravljanja, miroljubne koeksistence, čuvali vse tisto, za kar smo se že zdavnaj opredelili.

Vsem tistim, ki mislijo drugače, bomo dokazali, da smo odločni dograjevati našo Jugoslavijo na takšnih ekonomskih in družbenih temeljih, za katere smo se dogovorili in s tem poskrbeli, da se bo celotno območje socialistične Jugoslavije razvijalo kot nedeljiva celota.

Vemo za našo pot, vemo, kaj pomenita bratstvo in enotnost in vemo tudi to, da bomo združeni zmagovali tako, kot v najtežjih časih naše zgodovine, nastajanja in rasti socializma, današnjega in še bogatejšega jutrišnjega dne!

(Nadaljevanje z 2. strani)

Zaupati moramo vase in se boriti proti vsem, še tako nedolžnim obli-



kam šovinizma in prav tako napovedati odločen boj vsem špekulantom in špekulacijam, ki bi prihajale iz posameznih vrst.

Osvobodilna fronta, ki je uspešno vodila slovenski narod v boj za osvoboditev in zgraditev nove TITOVE JUGOSLAVIJE je zapisala: varovanje, utrjevanje, poglobljanje bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov je obvezna zapoved za slehernega državljanca.

V izrednih razmerah bomo torej živeli življenje vsakdana, ob tem pa dali vse od sebe za nove naloge. Posebno važno je, da se vsi strnemo okoli svojih krajevnih skupnosti, da se zanesljivo udeležujemo zborov delavcev v organizacijah združenega dela oz. zborov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih. Tam bomo realno informirani o razmerah in tam se bomo dogovarjali za vse aktivnosti.

Vsi, kot delavci, samoupravljalci – smo branilci naše svobodne socialistične neodvisne Titove Jugoslavije!

UKREPI CIVILNE ZAŠČITE

Pod pojmom civilne zaščite razumemo najširšo obliko organiziranja, pripravljanja in vključevanja občanov, delovnih ljudi, organizacij združenega dela, organov in družbenopolitičnih skupnosti za zaščito in reševanje prebivalstva ter zasebnega in družbenega premoženja v vojnih razmerah in v primeru naravnih in drugih hudih nesrečah.

V naši samoupravni socialistični in humani družbi je najpomembnejša naloga zaščita in reševanje prizadetega prebivalstva.

Civilna zaščita v našem sistemu temelji na množični osnovi, ker se predpostavlja, da bi bili v primeru agresije izpostavljeni močnejšemu uničevanju.

Nevarnosti, ki pogosto ogrožajo ljudi in premoženje v mnogih primerih pa zahtevajo tudi človeška življenja, so tudi elementarne nesreče in nesreče tehnične narave, ki so v zadnjih desetletjih večkrat prizadele določena območja

na to morajo biti splošne priprave civilne zaščite skrb vseh činiteljev v naši družbi in vsaki sredini, kj delamo in živimo.

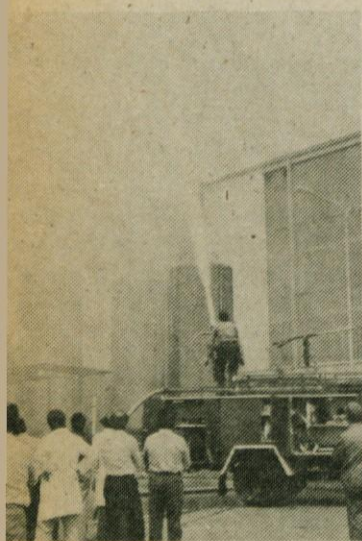
V civilni zaščiti so v okviru samozaščite dolžni delovati vsi to sposobni prebivalci in delovni ljudje.

V enote in štabe civilne zaščite so lahko razporejeni vsi jugoslovanski državljani, ki so že dopolnili let, vendar niso starejši od 60 l

(Nadaljevanje s 3. strani)

oški) oziroma 55 let (ženske). zeti so pripadniki JLA, vojaški vezniki, ki imajo vojni razpored, padniki milice, nosečnice ter iske z otroki do 7 let starosti ter ge osebe, ki zdravstveno niso osobne. Ženske, ki imajo otroke re manj kot 7 let se v vojni ko razporedijo v civilno zaščito, jim je preskrbljena nega in var- o otrok.

Vloga civilne zaštite v sistemu lošnega ljudskega odpora izhaja definicije njene dejavnosti:



ščita in reševanje prebivalstva v aterialnih dobrin pred vojnimi jstvi in ob naravnih ter drugih idih nesrečah.

Civilna zaščita je posebno membna v velikih naseljih, ki so adi gostote prebivalstva, proiz- dnih in drugih zmogljivosti naj- olj izpostavljena velikim nevarno- im in posledicam. V vojni in uguh izrednih razmerah civilno ščito aktiviramo in angažiramo krat, ko obstoječe službe in javnosti s svojo redno organiza- jo in sredstvi ne morejo opraviti alog zaštite in reševanja.

Struktura civilne zaštite

Po doktrinarini načelih civilne ščite v SFRJ in zakonu o ljudski obrambi tvorijo civilno zaščito:



samozaščita delovnih ljudi in obča- ov, ukrepi civilne zaštite ter eno- e in štabi civilne zaštite.

pripravljanja in opravljanja nujnih ukrepov in postopkov preventivne zaštite v kraju bivanja in na delov- nih mestih, neposredna zaščita pred vojnimi in drugimi dejstvi, prve pomoči in samoreševanja, reševanja svoje družine, skupne pomoči v zaščiti in reševanju, kot tudi najmnogičnejši način zaštite in reševanja svoje in družbene last- nine. V samozaščito je neposredno vključeno največ občanov in delovnih ljudi, ki prvi rešujejo ogrožene ljudi in lastnino.

Ukrepi civilne zaštite so dolo- čeno delovanje in postopki preven- tivnega in operativnega značaja, ki jih pripravljamo in uporabljamo z namenom, da se izognemo učin- kom dejstev in da zmanjšamo ali odstranimo posledice vojnih dej- stev, elementarnih in drugih velikih nesreč.

Ukrepi so predpisani z zakonom in so obvezni za vse ljudi.

Zaklanjanje prebivalstva in materialnih dobrin je ukrep civilne zaštite, ki ga uresničujemo s celot- nim programom izgradnje zaklo- nišč, zaklonilnikov in drugih pri- merih objektov in mest, ki lahko nudijo zadovoljive pogoje za zaščito. Zaradi značaja in učinka mo- dernih napadalnih dejstev iz zraka, mora biti gradnja zaklonišč mno- žična, da bi se tako čimvečjemu številu občanov in delovnih ljudi zagotovili vsaj najenostavnejši zakloniščni prostori.

Evakuacija prebivalstva na manj nevarna mesta spada med pomem- bne in učinkovite ukrepe civilne zaštite in reševanja. S tem ukre- pom se lahko v veliki meri zmanj- šajo posledice in število žrtev, če je izveden pravočasno.

Oskrbovanje ogroženega in pri- zadetega prebivalstva pripravljamo in izvajamo z namenom, da bi mu lahko hitro zagotovili nujno prebi- vališče in osnovne življenjske pogo- je in potrebščine. Vojna dejstva in elementarne nesreče v zelo krat- kem času mnogim ljudem uničijo streho nad glavo in najnujnejša sredstva za obstoj.

Zatamnitev je pomemben zaščitni ukrep, če ga dobro pripravimo in pravočasno izvedemo. Zatamnitev

pripravljamo celovito za naselja, stanovanjske in druge zgradbe, industrijske objekte, prometne objekte in sredstva ter druge objek-

napada, predvsem iz zraka.

Radiološka-biološka-kemična (RBK) zaščita je poseben zaščitni ukrep, ki ga organiziramo in izvaja- mo ob uporabi orožja za množično uničevanje, ko hočemo preprečiti ali zmanjšati posledice RBK konta- minacije prebivalstva, rastlinskega in živalskega sveta ter drugih do- brin.

Protipožarna zaščita ima v vojni in v miru izredno velik pomen, kajti sovražnik bi poleg različnih vrst rušilnih orožij, ki neposredno povzročajo požare, uporabljal tudi posebna zažigalna sredstva. Proti- požarna zaščita obsega poleg pre- ventive tudi omejitve in gašenje požarov v naseljih, na poljih in v gozdovih. Poleg gasilskih enot se mora nenehno pripravljati tudi prebivalstvo, da se bo v primeru potrebe v okviru samozaščite vključilo v gašenje začetnih poža- rov v stanovanjih, na delovnih mestih, poljih, gozdovih itd.

Prva medicinska pomoč se orga- nizira in pripravlja za hitre posege na krajih, kjer pride do množičnih poškodb, epidemij in obolenj, ki jih povzročajo vojna dejstva, hude naravne in druge nesreče. Prva pomoč se nudi na kraju poškodbe ali obolenja, transportirajo se ranjenci in bolni v zdravstvene ustanove.

Prvo veterinarsko pomoč orga- niziramo in pripravljamo za primer velikega števila poškodovane in bolne živine kot posledice bojnih dejstev. Ta ukrep se izvaja v obliki nudenja prve veterinarske pomoči, dekontaminacije in zakola težje poškodovane živine.

Asanacija terena se izvaja po zračnih in drugih napadih ter

naravnih nesrečah z namenom, da se odstranijo posledice in prepreči širjenje nalezljivih bolezni. Zaščitni ukrep zajema pokop človeških trupel, zakopavanje poginjenih in zastrupljenih živali, dezinfekcijo zastrupljenih površin in objektov, uničevanje raznih škodljivih insek- tov, očiščevanje objektov za vodo in kanalizacijo ter napeljav, poti, ulic in drugo.

Zaščita rastlin v času vegetacije, posebno pa rastlinskih proizvodov je tudi pomemben ukrep v zaščiti in reševanju človeške in živalske hrane. Preventivne ukrepe izvaja- mo posebno za zaščito rastlinskih proizvodov pred množičnimi povzročitelji umetnih bolezni v času vegetacije in razvoja plodov na odprtih poljih.

Zaščita pred neeksplozivnimi bojnimi predmeti in njihovo deak- tiviranje ter uničevanje izvajamo, da se preprečijo poškodbe prebi- valstva s sredstvi, ki so ostala neeksplozivna po bombardiranju ali drugih bojnih dejstvih. Kot pre- ventivni ukrep je pouk prebiva- lstva, kako naj ravna, če najde take predmete.

Reševanje iz ruševin in ob popla- vah je pomembna naloga civilne zaštite, s čimer se v veliki meri zagotavlja izvajanje tudi drugih ukrepov zaštite. Veliko rušenje ob vojnih dejstvih ali potfesih lahko povzroči, da je veliko število obča- nov zakopanih pod ruševinami in v zaščitnih objektih. Za te namene se pripravljajo tehnično-reševalne enote civilne zaštite, gradbene in druge organizacije združenega dela.

Občinski štab civilne zaštite

PRAVICE IN DOLŽNOSTI, KI JIH URESNIČUJEMO DELOVNI LJUDJE NA PODROČJU SPLOŠNE LJUDSKE OBRAMBE:

VOJAŠKO DOLŽNOST — v Jugoslovanski ljudski armadi, terito- rialni obrambi in v milici, med vojno pa tudi posamično, če se ne moremo pridružiti enotam ali zavodom oboroženih sil;

DELOVNO DOLŽNOST — v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih ter v drugih samoupravnih organizacijah in skupno- stih, v državnih organih in družbenopolitičnih ter družbenih organizacijah in v oboroženih silah;

DOLŽNOST SLUŽITI V CIVILNI ZAŠČITI — v štabih in enotah civilne zaštite ter z izvajanjem samopomoči in ukrepov civilne zaštite;

DOLŽNOST SLUŽITI V SLUŽBI ZA OPAZOVANJE, OBVE- ŠČANJE IN ALARMIRANJE — v centrih za obveščanje in alarmiranje ter v drugih enotah tega sistema;

DOLŽNOST USPOSABLJANJA — za splošno ljudsko obrambo;

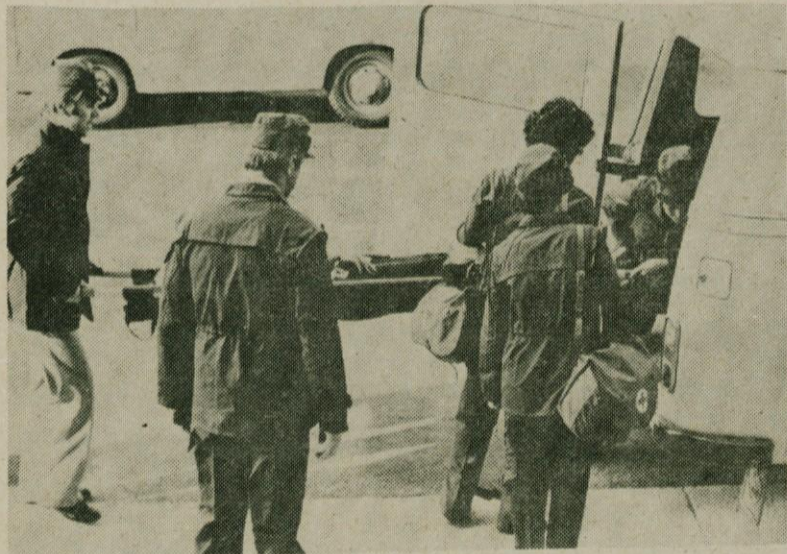
MATERIALNO DOLŽNOST — z dajanjem določenih sredstev oboroženim silam, civilni zaščiti, za delovanje sistema za opazovanje, obveščanje in alarmi- ranje ter organom družbenopolitičnih skup- nosti in organizacijam, ki so posebnega pomena za splošno ljudsko obrambo.

SODELOVATI V RAZLIČNIH OBLIKAH SPLOŠNE LJUDSKE OBRAMBE — JE PRAVICA IN DOLŽNOST SLEHERNEGA IZMED NAS!

DRUŽBENA SAMOZAŠČITA IN NALOGE NARODNE ZAŠČITE

Vsaka organizirana družba razvija za zaščito in varnost proizvodnih in družbenih odnosov ter drugih vrednot družbenega sistema lastne varnostne sisteme. Po funkciji, ki jo imajo, so ti sistemi zgodovinsko vezani na nastanek razredne družbe.

Družbi kot je naša, ki izhaja iz procesa samoupravnega preosnove celotne družbe in iz narave političnega sistema socialističnega samoupravljanja, ne more varnost ostati odtujena izven tega sistema. Družbena samozaščita je torej nujnost, obveza, ki izhaja iz celotnega procesa samoupravnega preobrazbe družbe, nastaja kot pobuda iz novega političnega sistema socialističnega samoupravljanja. Gre za sestavni del preosnove tudi naših odnosov, ne pa za trenutno reakcijo na kaki večji ogroženosti samih temeljev družbenega sistema, naše samostojnosti in svobode, torej je trajna vsakodnevna dejavnost. Družbena samozaščita kot sestavina samoupravljanja je stalna funkcija samoupravnih organiziranih delovnih ljudi in občanov, je dolžnost in pravica vseh družbenopolitičnih in drugih samoupravnih subjektov, ki delujejo v smeri tega razvoja.



Organiziranost in aktivnost

Iz navedene opredelitve sta družbena samozaščita in splošni ljudski odpor „SAMOUPRAVNO ZASNOVAN SISTEM VARNOSTI, ZAŠČITE IN OBRAMBE“ kot sestavni del oblikovanja družbe na samoupravnih osnovah v sleherni samoupravni sredini, kjer delovni ljudje živijo in delajo.

V prvem in drugem primeru gre za samoupravno in politično organiziranje in delovanje delovnih ljudi in občanov samih pri varovanju, zavarovanju, zaščiti, preprečevanju in obrambi (tudi z oboroženim bojem) njihovih delovnih rezultatov, sredstev, samoupravnih vrednot, razvojnih pridobitev vsakogar, vseh in družbe kot celote.

Izhajajoč iz tega gre predvsem za to, da delovni ljudje in občani:

- varujejo družbene objekte, mir, okolje krajevne skupnosti, družbeno in zasebno premoženje, nemoten in varen promet, delovne procese itd.;

- da v družbenopolitičnih organizacijah, družbenih organih in društvih razvijajo varnostno kulturo in zavest o pomenu varstva družbenih vrednot in odgovornosti pri utrjevanju in razvijanju samoza-

- da sproti ocenjujejo varnostno politične razmere v vsaki sredini in KS in v skladu s temi ocenami izvajajo samozaščitno aktivnost in varnostne ukrepe;

- da posebej organizirajo aktivnosti, zlasti kadar je potrebna zaščita pred sovražno propagando in subverzivnimi dejavnostmi, oz. kadar je potrebno preprečevati in onemogočiti vse druge družbeno škodljive pojave;

- sprejemajo oz. določajo varnostni in obrambni načrt KS, ga usklajujejo s sosednjimi KS, TOZD in OZD in občini kot celoti;

- organizirajo in opremljajo enote teritorialne obrambe, organizirajo in pripravljajo štabe civilne zaščite in enote narodne zaščite;

- da v vsakršnih razmerah delujejo kot pripadniki enot TO, CZ in NZ in opravljajo druge naloge splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Delavci v TOZD in drugih organizacijah združenega dela kot celici združevanja delavcev, ki najbolj neposredno odločajo o svojem delu, o njihovih rezultatih in o vseh delovnih procesih, podobno kakor občani v KS, zlasti:

- ocenjujejo varnostne razmere v svoji organizaciji in v skladu z njo

nosti za varnost tako svoje organizacije, kot širše družbene skupnosti;

- posebej varujejo družbeno premoženje, s katerim upravljajo, pred vsemi oblikami neopravičenega odtujevanja, zlorabljanja, uničenja ali propadanja;

- sprejemajo varnostni in obrambni načrt in skrbijo za izvajanje načrtovanih ukrepov v vseh razmerah;

- organizirajo civilno in narodno zaščito, se v nji usposabljaajo za naloge in jih izvajajo, kadar gre za neposredno vojno nevarnost ali vojno;

- skrbijo za usklajeno delovanje v neposrednem okolju, proizvodni povezanosti, KS in občini.

NARODNA ZAŠČITA

Narodna zaščita je specifična oblika organiziranosti delovnih ljudi in občanov za izvajanje samozaščitnih ukrepov, je oblika družbene samozaščite. Narodna zaščita

ni in ne more biti posebna organizacija zunaj samoupravnega socialističnega sistema. V enoti NZ se združujejo in organizirajo delovni ljudje in občani, da bi s svojo fizično aktivnostjo preprečili vsakršno dejanje, ki bi po svojih posledicah zahtevalo intervencijo državnih organov ali povzročilo v delovni ali bivalni sredini materialno ali moralno škodo. Prvenstvena funkcija narodne zaščite je fizično varovanje delovnih ljudi in občanov, pogojev njihovega dela, proizvodnih sredstev in družbenih dobrin ter okolja, v katerem delamo in živimo.

Po taki opredelitvi je NZ rezultat spoznanja in zahteve:

- da je potrebno sredstva za proizvodnjo in pomembne objekte fizično zavarovati in obvarovati;

- da je organizirana prisotnost zaščitnikov v določenem času ali prostoru najbolj uspešna preventiva;

(Nadaljevanje na 6. strani)

PRAVICE IN DOLŽNOSTI, KI JIH URESNIČUJEMO DELOVNI LJUDJE IN OBČANI NA PODROČJU DRUŽBENE SAMOZAŠČITE:

SE SEZNANJAMO z vsebino, metodami in oblikami sovražnega in drugega družbi škodljivega delovanja, ocenjujemo varnostne razmere v svojih organizacijah združenega dela in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v okoljih, kjer živimo in v skladu s tem določamo in izvajamo ukrepe za varnost in socialističnih samoupravnih odnosov v celoti;

ODKRIVAMO IN PREPREČUJEMO sami ali v sodelovanju s pristojnimi državnimi organi sovražno in drugo družbi škodljivo delovanje;

VARUJEMO s skrbjo dobrega gospodarja družbeno premoženje, ki nam je zaupano ter druge družbene in naravne dobrine pred škodljivimi dejanji in vplivi;

IZVAJAMO UKREPE, ki zagotavljajo našo osebno in premoženjsko varnost ter pomagamo drug drugemu;

VARUJEMO državne, uradne, poslovne in vojaške tajnosti oziroma tajnosti splošne ljudske obrambe in se v zasebnih in poslovnih stikih, zlasti s tujimi državljani, ravnamo v skladu s splošnimi družbenimi interesi;

SE USPOSABLJAMO za opravljanje nalog družbene samozaščite.

SODELOVATI V ENOTAH NARODNE ZAŠČITE – JE IZVRŠEVANJE DOLOČENIH NALOG DRUŽBENE SAMOZAŠČITE!

— da razne ekscese v okviru samoupravnih odnosov v TOZD ali KS lahko preprečijo ljudje sami;

1. — da lahko zagotavljamo določen red v javnih prostorih, ob javnih manifestacijah in prireditvah brez angažiranja državnih organov.

2. Za izvajanje te aktivnosti delovni ljudje in občani ustanovijo enote narodne zaščite, v katerih so dolžni delovati VSI delovni ljudje in občani, razen z zakonom določene izjeme. Enote NZ delujejo po posebnem varnostnem načrtu za delovanje NZ, ki je sestavni del obrambnega načrta vsake samoupravne sredine in jo vodi načelnik enote narodne zaščite.

3. Trajanje obveznosti delovanja v narodni zaščiti se ureja z razporeditvijo, ki je odvisna od potreb, ki izhajajo iz varnostnega načrta in obsega nastalih razmer ter števila delovnih ljudi in občanov.

4. Naloge NZ se praviloma opravljajo po načrtu, izjemoma pa po odločitvah organov za SLO in DS v KS in TOZD ali načelnika enote NZ, če se omenjeni organi ne bi mogli pravočasno sestati.

5. Naloge pripadnika NZ se opravljajo z opazovanjem določene okolice ali objekta, z opravljanjem stalne stražarske službe na določenih mestih, s stalnim obhodom in opazovanjem določenih objektov in naprav ali z nastopom enote NZ v širši sestavi oz. številu, kadar je potrebna širša intervencija, zlasti v primerih sodelovanja s pripadniki teritorialne obrambe in organi javne varnosti.

6. Pravice in dolžnosti delovnih ljudi in občanov, kadar opravljajo naloge narodne zaščite so delno določene z zakonom, delno pa v varnostnem načrtu za delovanje enote NZ.

7. Med splošne pravice in dolžnosti zakon določa:

— **pravico legitimiranja neznanih oseb** zaradi ugotovitve istovetnosti, kadar te prihajajo v varovano območje (objekti, zemljišče) ali se zadržujejo v tej okolici, s pravico ukrepanja, če gre za sumljive ali nevarne osebe;

— **dolžnost preprečiti nepooblaščenim osebam vstop v varovani prostor in izvršiti ukrepe**, da se tako osebo odstrani;

— **zadržanje oseb**, zalotenih pri kaznivem dejanju ali poskusu povzročitve škode, vsaj do prihoda pooblaščenih oseb;

— **pregledati osebo** (osebna preiskava) ali vozilo, če sumijo, da prikrivajo ukradeni predmet ali napravo (orožje, eksplozivne snovi), s katero bi lahko ogrozil varnost ali povzročil škodo na varovanih objektih.

Poleg teh splošnih pooblastil mora vsak varnostni načrt določati še posebne naloge pripadnikov narodne zaščite, ki pa so odvisne od namena varovanja, lokacije, proizvodnega ali drugega pomena objekta, telefonske zveze, način obveščanja načelnika in organa

Označba pripadnika NZ in uporaba orožja

Navedene splošne in posebne naloge pripadnik lahko opravlja, kadar ima predpisani **trak narodne zaščite** in se sme uporabljati le v času opravljanja nalog.

Varnostni načrt določa kdaj in kateri pripadnik NZ je **oborožen** ter s kakšnim orožjem. Zakon določa, da orožje lahko dobi oseba, ki je polnoletna, ki ni bila že obsojena za kazniva dejanja oz. zaradi prekrška zoper javni red in mir in da je predhodno opravila preizkus znanja o ravnanju z orožjem.

Uporaba orožja je dovoljena le v

dveh primerih, če ni mogoče drugače:

1. odvrgniti od sebe neposredni napad, s katerim je ogroženo pripadnikovo življenje;

2. odvrgniti neposredni napad na objekt, osebo ali sredstva, ki jih pripadnik varuje.

Naloge pripadnika NZ se opravljajo v civilno obleki in brezplačno, obveznost pa velja za vse, ki so razporejeni v enote narodne zaščite.

Občinski komite za SLO in DS

SPLOŠNA LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA STA:

— neločljivi sestavini samoupravljanja v združenem delu;
— stalna skrb pri razvijanju in krepitvi krajevne samouprave.
Torej sta sestavini našega samoupravnega življenja!

NAVODILO

PREBIVALCEM V PRIMERU NARAVNIH IN DRUGIH MNOŽIČNIH NESREČ

A. OB POTRESU:

1. Umaknite se v notranji kot prostora, pod podboje vrat v nosilnih zidovih, v predsobe, ob visoko in močno pohištvo.
2. Izognite se velikim prostorom, bližini napeljav in grelnih naprav.
3. Ne izgublajte časa z oblačanjem ali iskanjem nepotrebnih stvari.
4. Bodite mirni in prisebni ter z besedo in zgledom vplivajte pomirjevalno. Zavedajte se, da je vaša varnost in rešitev vaše družine odvisna od vaše prisebnosti in hitrega ukrepanja.
5. Ko se potresni sunki umirijo, takoj zapustite stanovanje ali zgradbo. S seboj ponesite najnujnejše dokumente, obleko, denar in odejo.
6. Pri umiku ne uporabljajte dvigala, na stopnišču pa se izogibajte previsnim robom stopnic.
7. Ne združujte se v bližini zgradb, ker vas utegne poškodovati padajoča opeka.
8. Če vam je onemogočen umik, se skušajte spustiti z nadstropij s pomočjo vrvi ali povezanim posteljinim perilom.
9. Če ste zasuti z ruševinami, skušajte z občasnim klicanjem opozoriti reševalce.
10. Če ruševine pritiskajo na vas, mirujte in s prosto roko ali nogo občasno skušajte trkati, najbolje po bližnji cevni napeljavi.
11. Na soponesrečence vplivajte ohrabrujoče in jim svetujte, kako naj ravnajo.
12. V nobenem primeru ne obupajte, ker vas bodo reševalci zanesljivo našli.

B. OB POŽARU:

1. Če se vam ni posrečilo pogasiti ognja s priročnimi sredstvi, zaprite okna in izključite vse napeljave.
2. Ne zadržujte se z brezuspešnim gašenjem, ker vam utegne ogenj onemogočiti umik.
3. Zapustite stanovanje in zaprite vrata za seboj. Opozorite sostanovalce na nevarnost in pokličite poklicne gasilce po telefonu št. 93.
4. S seboj vzemite najnujnejše in ugotovite, če je z vami vsa vaša družina.

C. NEVARNOSTI V VOJNI:

1. Ob znaku za nevarnost zračnega napada odprite okna in izključite hišne napeljave.
2. Vzemite pripravljene najnujnejše stvari in po najkrajši poti pohitite v zaklonišče. Vsako izgubljenje časa pomeni smrtno nevarnost.

Zvočni alarmni znaki so naslednji:

1. Nevarnost zračnega napada:

Zavijajoč zvok siren s trajanjem 60 sekund
Grafična predstava:



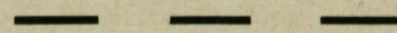
2. Nevarnost napada z jedrskimi - biološkimi ali kemičnimi sredstvi

Zavijajoč zvok siren s trajanjem 3 krat po 20 sekund s 15 sekund trajajočimi presledki
Grafična predstava:



3. Požar (velja tudi v miru)

Enakomeren zvok siren v trajanju 3 krat po 20 sekund s 15 sekund trajajočimi presledki
Grafična predstava:



4. Naravne nesreče:

Enakomeren zvok siren v trajanju 20 sekund, zavijajoč zvok s trajanjem 20 sekund in zaključni enakomeren zvok v trajanju 20 sekund brez presledkov
Grafična predstava:



5. Prenehanje vseh nevarnosti (v miru preizkus siren vsako soboto ob 12.00 uri)

Enakomeren zvok siren v trajanju 60 sekund
Grafična predstava:

